

DLBR Kalve & Slagtekalve

Nyhedsbrevet til dig, der passer og arbejder med nyfødte kalve, kalveopdræt eller slagtekalve

Hvordan skal du som slagtekalveproducent forholde dig til den grønne trepart

Foto: John Christensen

Af Henrik H. Bonde, DLBR slagtekalve & Velas & Nicolaj Ingemann Nielsen, SEGES

Ovenpå at den grønne trepartsaftale er blevet en realitet, så er det værd at tage stilling til hvad det betyder for dig som slagtekalveproducent – og ikke mindst hvad du selv kan gøre for at håndtere den bedst muligt.

Det er en stor aftale som rammer meget bredt, og en stor del af den grønne trepart handler om arealerne, hvilket vil ramme alle danske landmænd, men der vil være sårbare områder i Danmark, hvor konsekvenserne vil være markant større end i andre områder, alt afhængig af den enkeltes geografiske placering. Det kommer vi ikke nærmere ind på her, men i stedet er fokus på slagtekalvene som driftsgren.

Betydningen af den grønne trepart for danske slagtekalveproducenter

Det som kommer til at ramme slagtekalveproduktionen er CO₂-afgiften. Afgiften indføres fra 2030, med et bundfradrag på 60 %, hvor en

husdyrproducent skal betale 120 kr. pr. tons CO₂e i 2030, med en stigning til 300 kr. i 2035. Det er en afgift på emissionerne fra bedriften – det vil sige de udledninger der er fra fordøjelsen, gødningen og staldsystemet. Jeg har taget udgangspunkt i de niveauer for udledningerne af CO₂e pr. kg slagtevægt, som ses i Danish Crowns klimakalv (se tabel 1). Der er ikke nogen direkte sammenhæng med, hvad der skal betales CO₂e afgift på baggrund af. Det skyldes at fodermidler indgår i klimakalven, men de afgiftspålægges ikke, da de ikke er produceret i husdyrproduktionen. Der er stadig en række uafklarede spørgsmål, når det kommer til betydningen af dybstrøelses klimapåvirkning, som bliver afklaret i forskningsprojekter i de kommende år.

Den gennemsnitlige Dansk kalv producent har en udledning på 9,5 kg CO₂e/kg slagtevægt, som med en afgift på 120 kr. pr. tons CO₂e, medfører en belastning på afregningsprisen på kalvekød, svarende til 1,14 kr./kg slagtet vægt. Hvis ikke der sker forbedringer af kalveproduktionens

CO₂e udledninger, vil dette tal stige til 2,85 kr./kg slagtet vægt i 2035 (hvor afgiften stiger til 300 kr. pr. tons CO₂e).

For en slagtekalv med en slagtevægt på 215 kg, vil det betyde en omkostningsstigning på 245 kr./kalv i 2030, som vil stige yderligere til 610 kr./kalv i 2035, når afgiften hedder 300 kr. pr. tons CO₂e. De bedrifter, som i dag har en god fodereffektivitet, vil mærke mindre til konsekvenserne, end de bedrifter som i dag har et højere foderforbrug pr. kg tilvækst. Det hænger sammen med, at en høj foderudnyttelse og lav klimabelastning – altså lavere CO₂.

Brug af Bovaer til slagtekalve

Først og fremmest – for at få det på det rene – så er Bovaer ikke tilladt som tilsætningsstof til ungdyr under 16 mdr., og der er heller ikke krav om, at der skal tilsættes fedt i rationen for at mindske metanproduktionen i kalvenes vom. Det er kun for konventionelle malkekøer, at dette er et krav fra januar 2025. På fodringssiden er der ingen tiltag i støbeskeen til slagtekalveproducenten.

KoViden er et samarbejde

mellem LandboNord, KvægXperten, Velas, SAGRO, Syddansk Kvæg, VKST, VikingDanmark, Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation

Slagtekalve på gul- eller grøn foderration

SIDE 3

Luftvejsinfektioner hos kalve – kolde facts fra Canada

SIDE 4

Tabel 1. CO₂e afgiftens betydning for Dansk kalv producenter, baseret på data fra DC-klimakalv.

CO ₂ e afgift omkostning pr. kg slagtevægt		Kg CO ₂ e udledning/kg slagtevægt		
År	CO ₂ e afgift	Lav udledning	Gns. udledning	Høj udledning
		8,50 kg CO ₂ e pr. kg slagtevægt	9,50 kg CO ₂ e pr. kg slagtevægt	10,50 kg CO ₂ e pr. kg slagtevægt
2030	120 kr./tons CO ₂ e	1,02 kr./kg slagtevægt	1,14 kr./kg slagtevægt	1,26 kr./kg slagtevægt
2035	300 kr./tons CO ₂ e	2,55 kr./kg slagtevægt	2,85 kr./kg slagtevægt	3,15 kr./kg slagtevægt

terne. I Den Grønne Trepert er det kun malkekøerne der er i fokus. Det er muligt, at der senere kommer krav til slagtekalvene, men endnu er der mange forhold, som kræver afklaring. Det er en joker om metanudskillelsen bliver et normalt eller afhænger af fodringen, hvilket kan få stor betydning for hvordan slagtekalveproducenter skal fodre i 2030 og fremadrettet.

Virkemidler til reduktion af slagtekalveproduktionens klimapåvirkning

Der er derimod en række andre tiltag, som den enkelte har indflydelse på og allerede nu kan tage fat i. De tiltag, vi ved der virker på staldsiden, kan stilles op i 2 grupper. Den første og vigtigste er god fodereffektivitet. Det sparer ressourcer pr. produceret kg slagtevægt og mindsker metan udledningerne. Set i det billede, så er det meget vigtigt, at vi som branche arbejder henimod fortsatte forbedringer af fodereffektiviteten, eftersom det er den enkeltstående faktor, der betyder allermost for slagtekalvens klimapåvirkninger.

På energisiden giver det mening at arbejde i at udfase fossil energi og undersøge mulighederne for energiproduktion på bedriften, men det betyder mindre end at få styr på udledningerne fra gødningen, fordøjelsen og fremstillingen af foderet. Virkemidler til reduktion af klimagasser fra husdyrgødningen ses i tabel 2. Det er de virkemidler, som omhandler at mindske påvirkningerne fra husdyrgødningen, og de er langt

henad vejen investeringer, som kan foretages. Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget – 2024” på nettet). Tabel 2 skal ikke ses som om, at vi kan opsummere alle effekterne og få en stor samlet reduktion, men som løsninger, hvor nogle kan kombineres og andre udelukker hinanden. Det ses, at den største effekt opnås ved hyppig gylleudslusning og bioforgasning af al husdyrgødning, hvor effekten ender på 125 kg CO₂e/ton kvæggylle. Med et normalt på 2,21 ton kvæggylle pr. slagtekalv opstaldet i sengebåse, så svarer det til en reduktion på 276 kg CO₂e/kalv eller 1,28 kg CO₂e/kg slagtevægt. I kroner og ører vil det i 2030 medføre en afgiftsreduktion på 15 øre pr. kg slagtevægt, mens det i 2035 vil give en afgiftsreduktion på 39 øre pr. kg slagtevægt. Det lyder ikke af meget, men det vil dog være en afgiftsreduktion på 14 % for den gennemsnitlige slagtekalveproducent.

Tabel 2. Virkemidler til klimareduktion (kilde: DCA227 Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget – 2024)

Klima virkemiddel katalog – Husdyrgødning fra kvæg (kilde: DCA227 Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget – 2024)	Netto klimaeffekt Kg CO ₂ e/ton kvæggylle	Netto klimaeffekt Kg CO ₂ e/kalv
Hypig udslusning af gylle fra stalde og bioforgasning	125	276
Gylle og bioforgasning	94	208
Hypig udslusning af gylle fra stalde og lav-dosis forsuring i gyllelager	73	161
Forsuring af gylle i stalden	71	157
Hypig udslusning af gylle fra stalde og opsamling af gas i gyllelagre og gasafbrænding	69	152
Hypig udslusning af gylle fra stalde og overdækning af gylletanke med ventileret flydelag	51	113
Lav-dosis forsuring i gyllelagre	46	102
Opsamling af gas i gyllelagre og gasafbrænding	42	93
Overdækning af gylletanke med ventileret flydelag	26	57
Hypig udslusning af gylle fra stalde	20	44
Pyrolyse af fiberfraktion efter separering af afgasset biomasse	18	35